

Guia docent 330062 - EM - Empresa

Última modificació: 29/07/2020

Unitat responsable: Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa
Unitat que imparteix: 732 - OE - Departament d'Organització d'Empreses.

Titulació: GRAU EN ENGINYERIA ELÈCTRICA (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA ELECTRÒNICA INDUSTRIAL I AUTOMÀTICA (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA MECÀNICA (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA QUÍMICA (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA ELECTRÒNICA INDUSTRIAL I AUTOMÀTICA (Pla 2016). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA MECÀNICA (Pla 2016). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA QUÍMICA (Pla 2016). (Assignatura obligatòria).
GRAU EN ENGINYERIA D'AUTOMOCIÓ (Pla 2017). (Assignatura optativa).

Curs: 2020   **Crèdits ECTS:** 6.0   **Idiomes:** Anglès, Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: MARC BERNADICH MARQUEZ (GRUPS 10 I 20) - JORDI FRANCH PARELLA (GRUP 30)

Altres: JORDI FORTUNY SANTOS - ANTONI VILADOMAT VERS

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

1. Coneixement adient del concepte d'empresa, el seu marc institucional i jurídic. Organització i gestió d'empreses.

Transversals:

2. EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ - Nivell 1: Tenir iniciatives i adquirir coneixements bàsics sobre les organitzacions i familiaritzar-se amb els instruments i les tècniques, tant de generació d'idees com de gestió, que permetin resoldre problemes coneguts i generar oportunitats.
3. ÚS SOLVENT DELS RECURSOS D'INFORMACIÓ - Nivell 2: Després d'identificar les diferents parts d'un document acadèmic i d'organitzar-ne les referències bibliogràfiques, dissenyar-ne i executar-ne una bona estratègia de cerca avançada amb recursos d'informació especialitzats, seleccionant-hi la informació pertinent tenint en compte criteris de rellevància i qualitat.
4. TERCERA LLENGUA: Conèixer una tercera llengua, que serà preferentment l'anglès, amb un nivell adequat de forma oral i per escrit i amb consonància amb les necessitats que tindran les titulades i els titulats en cada ensenyament.

METODOLOGIES DOCENTS

La metodologia docent pretén ser continuada, és a dir, combinant les exposicions per part dels professor/professora i la realització de pràctiques dins i fora de la classe. Paral·lelament a l'evolució de les classes, l'alumne haurà d'elaborar un pla d'empresa/pla estratègic en grup, amb la finalitat de sintetitzar i aplicar tots els coneixements adquirits durant el curs.

S'introduirà l'anglès com a llengua vehicular de manera parcial a l'aula, integrant-la en la metodologia docent especificada.

La llengua anglesa intervingrà com a llengua de suport en les diferents metodologies explicades.

Es realitzaran algunes activitats utilitzant l'anglès com a llengua de suport.

Periòdicament, el professor impartirà una classe en anglès on s'exposarà un resum dels continguts introduïts prèviament en l'assignatura. En el cas que l'alumne tingui algun dubte, la pregunta també s'haurà de formular en anglès.

Una part de les activitats entregables es realitzarà en anglès.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és que l'alumnat conegui i compregui l'organització d'una empresa i els mecanismes que regeixen la seva activitat, els conceptes bàsics relatius a l'economia de l'empresa i el paper que les empreses tenen en l'entorn econòmic. En finalitzar el curs, l'alumne ha de ser capaç de:

- Contextualitzar l'empresa en el seu entorn econòmic, jurídic i normatiu.
- Conèixer l'estructura, organització i administració de l'empresa.
- Comprendre, analitzar, interpretar i explicar fenòmens econòmics bàsics.
- Identificar i conèixer les diferents àrees funcionals de l'organització i els seus problemes bàsics i els instruments, tècniques i criteris que segueixen en la presa de decisions.
- Analitzar la informació econòmica i financera, per extreure'n informació per la presa de decisions.
- Conèixer els principis de gestió de l'empresa.
- Elaborar un pla d'empresa/pla estratègic.

HORES TOTALS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores aprenentatge autònom	90,0	60.00
Hores grup gran	30,0	20.00
Hores grup petit	30,0	20.00

Dedicació total: 150 h

CONTINGUTS

1. L'emprenedor, l'empresa i el seu entorn

Descripció:

Presentar la figura de l'emprenedor, les seves característiques i també definir l'empresa i el marc on opera.

TEMA 1. LA EMPRESA I EL SEU ENTORN

1.1. L'empresa com a organització

1.1.1. L'empresa com a organització. Història de l'estudi de l'organització

1.1.2. Representació de l'organització: l'organigrama

1.2. Principals definicions: l'empresa com a unitat econòmica, com a procés i com a sistema

1.3. Direcció de l'empresa. Planificació i objectius de l'empresa.

1.4. L'emprenedor

1.5. L'entorn de l'empresa.

1.5.1 Anàlisi de l'entorn.

1.5.2. Els sectors i les forces de Porter

1.5.3. L'anàlisi DAFO

1.5.4. L'empresa en l'entorn macroeconòmic i els seus agents

1.6. Classificació de l'empresa

1.6.1. Formes jurídiques (propietat del capital)

1.6.2. Dimensió, sectors, etc.

Objectius específics:

1. Raonar la importància de la figura de l'emprenedor i de l'empresa, així com la necessitat d'organitzar-la.

2. Analitzar els principis d'organització aplicables a una empresa

3. Enumerar els objectius de l'empresa, les formes de classificació i els components de l'entorn

4. Explicar la importància i funció de la planificació empresarial

5. Analitzar i explicar conceptes macroeconòmics

6. Realitzar una anàlisi estratègica d'una empresa o d'un sector.

Activitats vinculades:

Exercici o cas organitzatiu

Exercici de macroeconomia

Exercici o cas d'estratègia

Recerca bibliogràfica d'algun aspecte del tema

Examen escrit

Dedicació: 60h

Grup gran/Teoria: 8h

Grup petit/Laboratori: 8h

Aprenentatge autònom: 44h

2. Àrees funcionals

Descripció:

Plantejar la raó i el funcionament d'àrees funcionals de l'empresa on el graduat o la graduada pot exercir la seva tasca professional o amb les quals s'ha de relacionar.

TEMA 2. ÀREA COMERCIAL. MÀRQUETING

2.1. El mercat. Tipus de mercats. Oferta i demanda

2.2. Estudi de mercat

2.3. Pla de vendes

2.4. Segmentació de mercats i posicionament

2.5. Variables del Màrqueting

2.5.1. Producte

2.5.2. Preu

- 2.5.3. Distribució
- 2.5.4. Comunicació
- 2.6. Pla de Màrqueting

TEMA 3. ÀREA D'OPERACIONS

- 3.1. Concepte de producció. Activitats productives
- 3.2. L'objectiu de productivitat
- 3.3. El pla d'operacions.
- 3.4. Els costos en l'empresa
  - 3.4.1. Classificació de costos i estructura de costos. Desviacions
  - 3.4.2. Llindar de rendibilitat o punt mort
- 3.5. Planificació i gestió de la producció

TEMA 4. ÀREA DE RECURSOS HUMANS

- 4.1. Motivació. Gestió de les persones i lideratge
- 4.2. Gestió del coneixement i la innovació

TEMA 5. SISTEMES D'INFORMACIÓ

- 5.1. Anàlisi de les necessitats
- 5.2. Disseny i implantació d'un sistema

Objectius específics:

1. Enumerar els aspectes que intervenen en el pla de marketing
2. Analitzar i explicar aspectes microeconòmics com la demanda i la oferta
3. Explicar quines són les variables del marketing mix i com es poden aplicar
4. Realitzar estudis de mercat
5. Explicar la importància de la funció d'operacions i les tasques que realitza
6. Realitzar càlculs de costos, productivitat i llindar de rendibilitat
7. Enumerar els punts del pla d'operacions
8. Realitzar càlculs elementals de planificació de la producció i gestió d'existències
9. Explicar la importància de la funció de recursos humans i les activitats que realitza, en especial pel que fa a la gestió del coneixement i la innovació.
10. Resoldre casos on els aspectes humans són fonamentals
11. Enumerar les passes que cal tenir en compte per a definir i després implantar un sistema d'informació
12. Modelitzar un petit sistema d'informació dissenyar una base de dades amb ACCESS

Activitats vinculades:

- Exercicis d'oferta i demanda
- Exercici o cas relacionat amb el Marketing (Estudi de marcat, variables)
- Cas relacionat amb les relacions humanes a l'empresa
- Exercicis de planificació de la producció i gestió d'inventaris
- Exercicis de productivitat, punt mort i cost
- Exercici de modelització i implantació d'un sistema d'informació
- Exercici o cas sobre el subsistema d'operacions
- Examen escrit

Dedicació: 28h

- Grup gran/Teoria: 8h
- Grup petit/Laboratori: 8h
- Aprenentatge autònom: 12h

3. Gestió de l'empresa

Descripció:

Aquest apartat permet interpretar la documentació econòmico-financera de l'empresa i valorar les conseqüències econòmiques i financeres de les decisions. També aprofundeix en el marc legal de l'empresa i en el marc normatiu, amb els aspectes de qualitat, seguretat, medi ambient i responsabilitat social.

TEMA 6. GESTIÓ ECONÒMICA I FINANCERA

- 6.1. El balanç de l'empresa
- 6.2. Introducció a la comptabilitat
- 6.3. Anàlisi de balanços: anàlisi econòmica i financera
  - 6.3.1. Fons de maniobra
  - 6.3.2. Compte de resultats
  - 6.3.3. Ràtios
  - 6.3.4. Període de maduració
- 6.4. Control de gestió
- 6.5. Avaluació de la rendibilitat de les inversions

TEMA 7. LEGISLACIÓ

- 6.1. Legislació laboral
- 6.2. Legislació mercantil
- 6.3. Propietat intel·lectual

TEMA 8. SISTEMES INTEGRATS

- 8.1 La gestió de la qualitat i del medi ambient
- 8.2. Previsió de riscos laborals
- 8.3. Responsabilitat social. Integració de sistemes

Objectius específics:

1. Descriure el significat de les diferents parts del balanç i compte de resultats
2. Analitzar els comptes de l'empresa
3. Explicar els efectes de les decisions sobre el balanç
4. Aplicar instruments de control de gestió
5. Calcular la rendibilitat d'una inversió
6. Explicar diferents aspectes de la legislació
7. Explicar diferents aspectes de les normes de qualitat, seguretat i medi ambient
8. Definir la responsabilitat social i enumerar els seus components

Activitats vinculades:

Exercicis de comptabilitat que incloguin elaboració i anàlisi de balanços amb suport informàtic
Exercici d'avaluació d'inversions
Exercici de legislació (recerca d'informació)
Exercici de sistemes de gestió (treball sobre algun aspecte de les normes)
Examen escrit

Dedicació: 28h

Grup gran/Teoria: 8h
Grup petit/Laboratori: 8h
Aprenentatge autònom: 12h

4. I Pla d'Empresa

Descripció:

TEMA 9. ELABORACIÓ D'UN PLA D'EMPRESA

9.1 Confecció del pla d'empresa

9.2. Exposició i defensa

Objectius específics:

1. Prendre iniciatives que generin oportunitats, amb una visió d'implementació de processos i de mercat: la idea de negoci
2. Recercar la informació necessària per a elaborar un pla d'empresa
3. Aplicar les dinàmiques per a treballar en equip (grups 4 persones)
4. Realitzar els càlculs necessaris per a confeccionar el pla d'empresa
5. Comunicació escrita: Redactar un pla d'empresa
6. Comunicació escrita: Elaborar una presentació del pla
7. Comunicació oral: Defensar oralment el pla d'empresa

Activitats vinculades:

Confecció d'un pla d'empresa sobre una idea de negoci
La seva defensa pública

Dedicació: 34h

Grup gran/Teoria: 6h

Grup petit/Laboratori: 6h

Aprenentatge autònom: 22h

ACTIVITATS

1. PRÀCTIQUES D'EMPRESA

Descripció:

Les diferents pràctiques es fan en grups entre 2 i 4 persones, segons consti a l'enunciat de cadascuna. Es poden realitzar a l'aula o fora de l'aula, segons el desenvolupament temporal de les sessions. Els exercicis que no es facin a l'aula s'han de presentar escrits en ordinador. Cal tenir cura de l'ortografia, la sintaxi i la presentació en general, indicant sempre la bibliografia i, quan calgui, preparant un índex i numerant les pàgines. Es pot usar indistintament el català o el castellà però no es poden barrejar. Es preveuen unes sessions de seguiment per a cada bloc de l'assignatura (treball dirigit).

Es realitzaran activitats en anglès, donat que l'assignatura s'imparteix parcialment en anglès, amb un mínim del 25% del contingut total. Activitats que, per exemple, es poden impartir en anglès:

Impartició de classes magistrals i classes de problemes o pràctiques.

Consulta de recursos d'informació recomanats en anglès.

Exposicions orals en anglès.

Objectius específics:

Els corresponents als blocs 1, 2 i 3 de l'assignatura (temes 1 a 8)

Material:

Enunciats lliurats pel professorat

Lliurament:

30% entre totes les que es realitzin

Dedicació: 40h

Grup petit/Laboratori: 8h

Aprenentatge autònom: 32h

2. ELABORACIÓ I DEFENSA D'UN PLA ESTRATÈGIC/EMPRESA

Descripció:

L'estudiant, conjuntament amb altres companys, haurà de realitzar un pla d'empresa, presentar-lo i defensar-lo davant la resta de companys i companyes.

Objectius específics:

Els corresponents al bloc 4 (tema 9) de l'assignatura

Material:

Guia per la realització d'un pla d'empresa

Lliurament:

30%

Dedicació: 29h

Grup gran/Teoria: 4h

Grup petit/Laboratori: 4h

Aprenentatge autònom: 21h

3. EXAMEN ESCRIT

Descripció:

L'estudiant ha de respondre per escrit a qüestions teòriques i/o pràctiques

Objectius específics:

Els corresponents als blocs 1, 2 i 3 de l'assignatura (temes 1 a 8)

Material:

Bibliografia de l'assignatura

Lliurament:

Cada una de les dues proves té un pes del 20%

Dedicació: 28h

Grup gran/Teoria: 4h

Aprenentatge autònom: 24h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

L'avaluació s'efectuarà mitjançant:

- La valoració de les pràctiques realitzades durant el curs (Exercicis, casos i treballs) (30%)
- La valoració del Pla d'empresa i la seva defensa (30%)
- Dos exàmens escrits (40%)

L'avaluació del nivell assolit de la competència genèrica en 3ª llengua s'efectuarà seguint el criteri dels tres nivells que indiquen les graelles de mesura, A (ben assolit), B (assolit), C (no assolit), en consonància amb els criteris d'avaluació que s'aprovin a l'EPSEM.

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

Els exàmens escrits es realitzen de forma individual i sense apunts. Inclouen proves teòriques i pràctiques, com la realització d'exercicis numèrics.

Les diferents pràctiques es fan en grups entre 2 i 4 persones, segons consti a l'enunciat de cadascuna. Es poden realitzar a l'aula o fora de l'aula, segons el desenvolupament temporal de les sessions. Els exercicis que no es facin a l'aula s'han de presentar escrits en ordinador. Cal tenir cura de l'ortografia, la sintaxi i la presentació en general, indicant sempre la bibliografia i, quan calgui, preparant un índex i numerant les pàgines. Es pot usar indistintament el català o el castellà o l'anglès però no es poden barrejar. Es preveuen unes sessions de seguiment per a cada bloc de l'assignatura (treball dirigit).

La confecció del pla d'empresa es farà en grups de 4 persones al llarg del curs i al final es farà la presentació i defensa davant del grup-classe. Es valorarà tant el contingut del pla com la pròpia presentació segons rúbrica d'avaluació que es donarà a l'alumnat en començar el curs.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Bueno Campos, E.; Cruz Roche, Ignacio; Durán Herera, Juan José. Economía de la empresa: análisis de las decisiones empresariales. 3ª ed. act y aum. Madrid: Pirámide, 1982. ISBN 8436802071.
- Aguer Hortal, Mario; Pérez Gorostegui, Eduardo; Martínez Sánchez, Joan. Administración y dirección de empresas: teoría y ejercicios resueltos. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, 2004. ISBN 8480046635.
- Díez de Castro, Emilio; Galán González, José Luis; Martín Armario, Enrique. Introducción a la economía de la empresa. Madrid: Pirámide, 1995. ISBN 8436808924.
- Díez de Castro, Emilio, i altres. Administración y dirección. Madrid: McGraw-Hill, 2001. ISBN 8448128184.
- García del Junco, J.; Casanueva Rocha, C., eds. Fundamentos de gestión empresarial. Madrid: Pirámide, 2002. ISBN 8436816439.
- Bueno Campos, Eduardo. Curso básico de economía de la empresa: un enfoque de organización. 4ª ed. Madrid: Pirámide, 2005. ISBN 843681911X.
- Grant, Robert M. Dirección estratégica: conceptos, técnicas y aplicaciones. 5ª ed. Cizur: Thomson, 2006. ISBN 8447026582.
- Castillo, A. M., ed. Introducción a la economía y administración de empresas. Madrid: Pirámide, 2003. ISBN 9788436817140.
- Stimpson, Peter; Farquharson, Alastair. Business studies. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. ISBN 9780521126564.

Complementària:

- Milgrom, P. R.; Roberts, J. Economics, organization and management. Englewood Cliffs: Prentice-Hall International, 1992. ISBN 0132239671.
- Alegre, Luis; Berné, Carmen; Galvé, Carmen. Fundamentos de economía de la empresa: perspectiva funcional. 2ª ed. act. Barcelona: Ariel, 2000. ISBN 8434421771.
- Cuervo García, A., dir. Introducción a la administración de empresas. 5ª ed. Madrid: Civitas, 2004. ISBN 844702198X.
- González, E.; Ventura, J. Fundamentos de administración de empresas. Madrid: Pirámide, 2003. ISBN 8436818334.
- Fernández Alarcón, Vicenç. Desarrollo de sistemas de información: una metodología basada en el modelado [en línia]. Barcelona: Edicions UPC, 2006 [Consulta: 05/03/2018]. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2099.3/36751>. ISBN 8483018624.

RECURSOS

Material audiovisual:

- Vídeos de casos d'empreses

Material informàtic:

- Software de gestió d'empreses